

بیماری کلورلوز گوسفندان در سودان

ترجمه: دکتر آزاد و دکتر قهرمانی

کارشناسان اداره دامپزشکی مهاباد

سلولهای آماسی یک هسته‌ای^۴ مشاهده گردید که قسمت اعظم این سلولها را لنفوسيت‌ها و ماکروفازها تشکیل میدارد و در مواردی هم تجمع ديو سلولها بطور مشخص دیده شد. تغییرات در نسج کبد شامل واکوئله شدن سلولهای کبدی توما با انساع سینوسوئیدها، احتباس صفرا و خونریزی بود.

غدد لنفاوی شدیداً دارای مناطق نکروز در قسمت‌های قشری و مدولاً بودند. سلولهای ماکروفاز، پلاسمـا و تعداد کمی ديو سلول بطور مشخص در بین سلولهای غدد لنفاوی نفوذ نموده بودند.

دامهای بطور طبیعی آلووه به عفونت بالگ سبز میگردند که در محیط و اکنtra در سطح آبهای راکد وجود دارند (کاپلان و دیگران ۱۹۸۳). در مورد اخیر روش دقیق تولید عفونت مشخص نگردید. اما بیشتر احتمال دارد که از طریق دستگاه گوارش و به همراه آب یا غذای آلووه وارد شده باشد. از دستگاه گوارش، احتمالاً ارگانیسم‌ها به بافت‌ها یا اندام‌های مختلف با یک مکانیسم ناشناخته مهاجرت می‌نمایند. وجود تعداد زیادی از ارگانیسم‌ها در رگهای خونی، مجاري لنفاوی و سلولهای فاگوسیتی مؤید این واقعیت است که این ارگانیسم‌ها نقش عمدی‌ای را در بیماری‌زائی این بیماری دارند.

علاوه بر تغییرات مرفلولوژی و پاتولوژی ذکر شده، وجود ارگانیسم‌های چندشکلی کروی یا بیضی با اندازه‌های تا ۵ میلی میکرون و حاوی یک هسته در تمام نسوج آلووه بطور مشخص قابل مشاهده بود. این ارگانیسم‌ها حاوی گرانولهای داخل سیتوپلاسمی بوده و دیواره سلولی آنها شکننده بود.

ارگانیسم‌ها در رنگ آمیزی گیمسا، برنگ سبز روش رنگ شده و در رنگ آمیزی PAS بهشت رنگ پذیر بودند. ارگانیسم‌ها در کبد بطور آزاد در فضاهای بین لوبلولی، عروق لنفاوی و مجاري صفراوي دیده شدند ولي بصورت داخل سلولی در داخل سیتوپلاسم سلولهای ابی تلیاً مجاري صفراوي و سلولهای بیگانه خوار مشاهده می‌شدند. در غدد لنفاوی تجمع بیش از حد ارگانیسم‌ها باعث تغییر وضعیت ساخته‌مانی نسج گردیده بودند. بهره‌حال شواهد موجود دلالت بر تشابه این ارگانیسم‌ها با عوامل تولید کننده کلروفیل مانند کلورولا داشت. الگ کلورولا یک تک‌سلولی از جنس کلورلاست و در راسته Chlorococcales طبقه‌بندی می‌شود. □

پاورقی‌ها:

- 1- Chlorella
- 2- Cordy (1973)
- 3- Kaplan and others (1983)
- 4- Mono nuclear Cells

منبع مورد استفاده:

Zaki, A.M. and A.A. osheik and M.O.Halima (1989), Ovine Chlorellosis in the Sudan, Veterinary Record, 125.G 25-626.

کلورلوزیک بیماری نادر در پستانداران است که بوسیله کلروفیل الگهای سبز از جنس کلورولا^۱ ایجاد می‌شود. کوردی^۲ (۱۹۷۳) اولین شخصی بود که بیماری‌زائی این عوامل را در گوسفند مشخص نمود. اطلاعات بیشتر در مورد کلورلوز در گاو، گوسفند، سگ آبی و انسان بوسیله کاپلان^۳ و دیگران (۱۹۸۳) گزارش گردیده است. بیماری برای اولین بار در سودان بوسیله زکی و همکاران در سال ۱۹۸۹ بشرح زیر گزارش شده است:

کبد و غدد لنفاوی مربوط به یک رأس گوسفند توسط دامپرشک بازرسی گوشت از شمال خارطوم برای تشخیص ارسال شده بود. کبد زبور سه تا چهار برابر بزرگتر از اندازه طبیعی، قوام آن نرمتر و دارای مناطق خونریزی متعددی بود. رنگدانه‌های سبز روش که در لوبلهای کبد دیده می‌شد، منظره‌شان زبور عسل به آن داده بود. غدد لنفاوی متورم و با تلؤتل سبز بود.

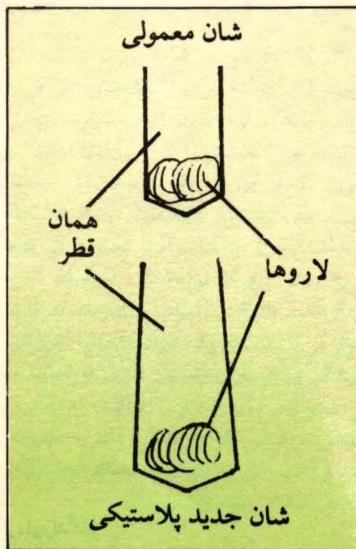
در مطالعه آسیب‌شناسی نمونه‌ها در کبد نکروز سلولهای اطراف لوبلی کبدی به همراه ازدیاد نفوذ

درمان واروا بدون استفاده از مواد شیمیائی

ترجمه: مهندس فرهاد نیری

یک محقق آلمانی، رفتار مایت واروا را با استفاده از شانهای ساخته شده از Perspex مورد مطالعه قرار داده است. او کشف کرده است که هرگاه زبوران پرستار برای تغذیه لاروهای جوان از سلولها دیدن میکنند، مایت از زبور جدا شده، وارد سلول میگردد و فاصله بین بدن لارو و دیواره سلول را «آزمایش» میکند. وقتی لاروها به رشد کامل رسیدند و تنها ۲۴ ساعت پس از بسته شدن سرحرجه، هردو طرف بدن آنها با دیواره سلول تماس می‌یابد. در این زمان هرمایتی که در حال «آزمایش» باشد در متنلول باقی مانده و بالارو مهر و موم خواهد شد. ۲۴ ساعت تماس با غذا نوزاد در داخل سلول لازم است تا این مایت از نظر جنسی بالغ شود. بعد از آن مایت تکثیر پیدا کرده و در روی نوزاد زبور، مایت‌های بالغ زیادی ظاهر خواهد شد. تدبیر ماهرانه‌ای روی چینین وضعیتی منتج به طراحی و تولیدشان تمام پلاستیک با سلولهای دارای دیواره نازک شده است. از انجاییکه دیواره سلولها در انتها عرض تر هستند، که در آن لارو قرار دارد، بدن لارو تا دو ساعت قبل از بسته شدن سرحرجه باز نشده و با دیواره‌ای اطراف تماس پیدا نمیکند. بنابراین مایت واروا زمان کافی برای بلوغ قبل از بسته شدن سرحرجه پیدا نکرده و بنابراین تکثیر تغواهد یافت.

هرچند این شانها ارزان نبوده و در حال حاضر بهای ۵ یوند انگلیس بیاورد، ولی در عوض میتوان مطمئن شد که عسل بدست آمده برای مصرف عموم و خود زبوران خالص و سالم خواهد بود. □

منبع مورد استفاده:

Lol Oakes, An Hes (1991), A VARROA TREATMENT WITHOUT CHEMICALS, Bee keeping and development, December 1991, No:21.